

ಶ್ರೀಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಕಿಷ್ಕಿಂಧಾಕಾಂಡೇ

॥ ಅಷ್ಟಾತ್ರಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ಶ್ರೀ ರಂಗರಾಮಾನುಜ ಮಹಾದೇಶಿಕನ್

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ಶ್ರೀಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

|| ಅಷ್ಟಾತ್ರಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ||

ಸಲಕ್ಷ್ಮಣೇನ ಸುಗ್ರೀವೇಣ ಶ್ರೀರಾಮಪಾರ್ಶ್ವಮಾಗಮ್ಯ ತತ್ಪಾದಯೋಃ ಪ್ರಣಮನಂ
ಶ್ರೀರಾಮೇಣ ತಸ್ಯಾಶ್ವಾಸನಂ ಸುಗ್ರೀವೇಣ ಸ್ವಕೃತಸೈನ್ಯಸಂಗ್ರಹೋದ್ಯೋಗಸ್ಯ
ಕಥನಂ ತದಾಕರ್ಣ್ಯ ಶ್ರೀರಾಮಸ್ಯ ಸಂತೋಷಶ್ಚ

ಪ್ರತಿಗೃಹ್ಯ ಚ ತತ್ ಸರ್ವಮುಪಾಯನಮುಪಾಹೃತಂ |
ವಾನರಾನ್ ಸಾಂತ್ವಯಿತ್ವಾ ಚ ಸರ್ವಾನೇವ ವ್ಯಸರ್ಜಯತ್ || 4.38.1 ||

ವಿಸರ್ಜಯಿತ್ವಾ ಸ ಹರೀನ್ ಸಹಸ್ರಾನ್ ಕೃತಕರ್ಮಣಃ |
ಮೇನೇ ಕೃತಾರ್ಥಮಾತ್ಮಾನಂ ರಾಘವಂ ಚ ಮಹಾಬಲಂ || 4.38.2 ||

ಸ ಲಕ್ಷ್ಮಣೋ ಭೀಮಬಲಂ ಸರ್ವವಾನರಸತ್ತಮಂ |
ಅಬ್ರವೀತ್ ಪ್ರಶ್ರಿತಂ ವಾಕ್ಯಂ ಸುಗ್ರೀವಂ ಸಂಪ್ರಹರ್ಷಯನ್ || 4.38.3 ||

ಕಿಷ್ಕಿಂಧಾಯಾ ವಿನಿಷ್ಕ್ರಾಮ ಯದಿ ತೇ ಸೌಮ್ಯ ರೋಚತೇ |
ತಸ್ಯ ತದ್ ವಚನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ಲಕ್ಷ್ಮಣಸ್ಯ ಸುಭಾಷಿತಂ || 4.38.4 ||

ಸಗ್ರೀವಃ ಪರಮಪ್ರೀತೋ ವಾಕ್ಯಮೇತದುವಾಚ ಹ |
ಏವಂ ಭವತು ಗಚ್ಛಾಮ ಸ್ಥೇಯಂ ತ್ವಚ್ಛಾಸನೇ ಮಯಾ || 4.38.5 ||

ತಮೇವಮುಕ್ತ್ವಾ ಸುಗ್ರೀವೋ ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ಶುಭಲಕ್ಷಣಂ |
ವಿಸರ್ಜಯಾಮಾಸ ತದಾ ತಾರಾದ್ಯಾಶ್ಚೈವ ಯೋಷಿತಃ || 4.38.6 ||

ಏಹೀತ್ಯುಚ್ಛೈರ್ಹರಿವರಾನ್ ಸುಗ್ರೀವಃ ಸಮುದಾಹರತ್ |
ತಸ್ಯ ತದ್ ವಚನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ಹರಯಃ ಶೀಘ್ರಮಾಯಯುಃ || 4.38.7 ||

ಬದ್ಧಾಂಜಲಿಪುಟಾಃ ಸರ್ವೇ ಯೇ ಸ್ಯುಃ ಸ್ತ್ರೀದರ್ಶನಕ್ಷಮಾಃ |
ತಾನುವಾಚ ತತಃ ಪ್ರಾಪ್ತಾನ್ ರಾಜಾರ್ಕಸದೃಶಪ್ರಭಃ || 4.38.8 ||

ಉಪಸ್ಥಾಪಯತ ಕ್ಷಿಪ್ರಂ ಶಿಬಿಕಾಂ ಮಮ ವಾನರಾಃ |
ಶ್ರುತ್ವಾ ತು ವಚನಂ ತಸ್ಯ ಹರಯಃ ಶೀಘ್ರವಿಕ್ರಮಾಃ || 4.38.9 ||

ಸಮುಪಸ್ಥಾಪಯಾಮಾಸುಃ ಶಿಬಿಕಾಂ ಪ್ರಿಯದರ್ಶನಾಂ |
ತಾಮುಪಸ್ಥಾಪಿತಾಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಶಿಬಿಕಾಂ ವಾನರಾಧಿಪಃ || 4.38.10 ||

ಲಕ್ಷ್ಮಣಾರುಹ್ಯತಾಂ ಶೀಘ್ರಮಿತಿ ಸೌಮಿತ್ರಿಮಬ್ರವೀತ್ |
ಇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ಕಾಂಚನಂ ಯಾನಂ ಸುಗ್ರೀವಃ ಸೂರ್ಯಸನ್ನಿಭಂ || 4.38.11 ||

ಬಹುಭಿರ್ಹರಿಭಿಯುಕ್ತಮಾರುರೋಹ ಸಲಕ್ಷ್ಮಣಃ |
ಪಾಂಡುರೇಣಾತಪತ್ರೇಣ ದ್ವಿಯಮಾಣೇನ ಮೂರ್ಧನಿ || 4.38.12 ||

ಶುಕ್ಲೈಶ್ಚ ಬಾಲವ್ಯಜನೈರ್ಧೂಯಮಾನೈಃ ಸಮಂತತಃ |
ಶಂಖಭೇರೀನಿನಾದೈಶ್ಚ ಬಂದಿಭಿಶ್ಚಾಭಿನಂದಿತಃ || 4.38.13 ||

ನಿಯಯೌ ಪ್ರಾಪ್ಯ ಸುಗ್ರೀವೋ ರಾಜ್ಯಶ್ರಿಯಮನುತ್ತಮಾಂ |
ಸ ವಾನರಶತ್ಯೈಸ್ತೀಕ್ಷ್ಣೈರ್ಬಹುಭಿಃ ಶಸ್ತ್ರಪಾಣಿಭಿಃ || 4.38.14 ||

ಪರಿಕೀರ್ಣೋ ಯಯೌ ತತ್ರ ಯತ್ರ ರಾಮೋ ವ್ಯವಸ್ಥಿತಃ |
ಸ ತಂ ದೇಶಮನುಪ್ರಾಪ್ಯ ಶ್ರೇಷ್ಠಂ ರಾಮನಿಷೇವಿತಂ || 4.38.15 ||

ಅವಾತರನ್ಮಹಾತೇಜಾಃ ಶಿಬಿಕಾಯಾಃ ಸಲಕ್ಷ್ಮಣಃ |
ಆಸಾದ್ಯ ಚ ತತೋ ರಾಮಂ ಕೃತಾಂಜಲಿಪುಟೋಽಭವತ್ || 4.38.16 ||

ಕೃತಾಂಜಲೌ ಸ್ಥಿತೇ ತಸ್ಮಿನ್ ವಾನರಾಶ್ಚಾಭವಂಸ್ತಥಾ |
ತಟಾಕಮಿವ ತಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ರಾಮಃ ಕುಡ್ಮಲಪಂಕಜಂ || 4.38.17 ||

ವಾನರಾಣಾಂ ಮಹತ್ ಸೈನ್ಯಂ ಸುಗ್ರೀವೇ ಪ್ರೀತಿಮಾನಭೂತ್ |
ಪಾದಯೋಃ ಪತಿತಂ ಮೂರ್ಧ್ನಾ ತಮುತ್ಥಾಪ್ಯ ಹರೀಶ್ವರಂ || 4.38.18 ||

ಪ್ರೇಮ್ಣಾ ಚ ಬಹುಮಾನಾಚ್ಚ ರಾಘವಃ ಪರಿಷ್ವಜೇ |
ಪರಿಷ್ವಜ್ಯ ಚ ಧರ್ಮಾತ್ಮಾ ನಿಷೀದೇತಿ ತತೋಽಬ್ರವೀತ್ || 4.38.19 ||

ನಿಷಣ್ಣಂ ತಂ ತತೋ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಕ್ಷಿತೌ ರಾಮೋಽಬ್ರವೀತ್ ತತಃ |
ಧರ್ಮಮರ್ಥಂ ಚ ಕಾಮಂ ಚ ಕಾಲೇ ಯಸ್ತು ನಿಷೇವತೇ || 4.38.20 ||

ವಿಭಜ್ಯ ಸತತಂ ವೀರ ಸ ರಾಜಾ ಹರಿಸತ್ತಮ |
ಹಿತ್ವಾ ಧರ್ಮಂ ತಥಾರ್ಥಂ ಚ ಕಾಮಂ ಯಸ್ತು ನಿಷೇವತೇ || 4.38.21 ||

ಸ ವೃಕ್ಷಾಗ್ರೇ ಯಥಾ ಸುಪ್ತಃ ಪತಿತಃ ಪ್ರತಿಬುದ್ಧತೇ |
ಅಮಿತ್ರಾಣಾಂ ವಧೇ ಯುಕ್ತೋ ಮಿತ್ರಾಣಾಂ ಸಂಗ್ರಹೇ ರತಃ || 4.38.22 ||

ತ್ರಿವರ್ಗಫಲಭೋಕ್ತಾ ಚ ರಾಜಾ ಧರ್ಮೇಣ ಯುಜ್ಯತೇ |
ಉದ್ಯೋಗಸಮಯಸ್ತ್ವೇಷ ಪ್ರಾಪ್ತಃ ಶತ್ರುನಿಷೂದನ || 4.38.23 ||

ಸಂಚಿಂತ್ಯತಾಂ ಹಿ ಪಿಂಗೇಶ ಹರಿಭಿಃ ಸಹ ಮಂತ್ರಿಭಿಃ |
ಏವಮುಕ್ತಸ್ತು ಸುಗ್ರೀವೋ ರಾಮಂ ವಚನಮಬ್ರವೀತ್ || 4.38.24 ||

ಪ್ರಣಷ್ಟಾ ಶ್ರೀಶ್ಚ ಕೀರ್ತಿಶ್ಚ ಕಪಿರಾಜ್ಯಂ ಚ ಶಾಶ್ವತಂ |
ತ್ವತ್ಪ್ರಸಾದಾನ್ಮಹಾಬಾಹೋ ಪುನಃ ಪ್ರಾಪ್ತಮಿದಂ ಮಯಾ || 4.38.25 ||

ತವ ದೇವ ಪ್ರಸಾದಾಚ್ಚ ಭ್ರಾತುಶ್ಚ ಜಯತಾಂ ವರ |
ಕೃತಂ ನ ಪ್ರತಿಕುರ್ಯಾದ್ ಯಃ ಪುರುಷಾಣಾಂ ಹಿ ದೂಷಕಃ || 4.38.26 ||

ಏತೇ ವಾನರಮುಖ್ಯಾಶ್ಚ ಶತಶಃ ಶತ್ರುಸೂದನ |
ಪ್ರಾಪ್ತಾಶ್ಚಾದಾಯ ಬಲಿನಃ ಪೃಥಿವ್ಯಾಂ ಸರ್ವವಾನರಾನ್ || 4.38.27 ||

ಮುಕ್ಷಾಶ್ಚ ವಾನರಾಃ ಶೂರಾ ಗೋಲಾಂಗೂಲಾಶ್ಚ ರಾಘವ |
ಕಾಂತಾರವನದುರ್ಗಾಣಾಮಭಿಜ್ಞಾ ಘೋರದರ್ಶನಾಃ || 4.38.28 ||

ದೇವಗಂಧರ್ವಪುತ್ರಾಶ್ಚ ವಾನರಾಃ ಕಾಮರೂಪಿಣಃ |
ಸ್ವೈಃ ಸ್ವೈಃ ಪರಿವೃತಾಃ ಸೈನ್ಯೈರ್ವರ್ತಂತೇ ಪಥಿ ರಾಘವ || 4.38.29 ||

ಶತೈಃ ಶತಸಹಸ್ರೈಶ್ಚ ವರ್ತಂತೇ ಕೋಟಿಭಿಸ್ತಥಾ |
ಅಯುತೈಶ್ಚಾವೃತಾ ವೀರ ಶಂಕುಭಿಶ್ಚ ಪರಂತಪ || 4.38.30 ||

ಅರ್ಬುದೈರರ್ಬುದಶತೈರ್ಮಧೈಶ್ಚಾಂತೈಶ್ಚ ವಾನರಾಃ |
ಸಮುದ್ರಾಶ್ಚ ಪರಾರ್ಥಾಶ್ಚ ಹರಯೋ ಹರಿಯೂಥಪಾಃ || 4.38.31 ||

ಆಗಮಿಷ್ಯಂತಿ ತೇ ರಾಜನ್ ಮಹೇಂದ್ರಸಮವಿಕ್ರಮಾಃ |
ಮೇಘಪರ್ವತಸಂಕಾಶಾ ಮೇರುವಿಂದ್ಯಕೃತಾಲಯಾಃ || 4.38.32 ||

ತೇ ತ್ವಾಮಭಿಗಮಿಷ್ಯಂತಿ ರಾಕ್ಷಸಂ ಯೋದ್ಧಮಾಹವೇ |
ನಿಹತ್ಯ ರಾವಣಂ ಯುದ್ಧೇ ಹ್ಯಾನಯಿಷ್ಯಂತಿ ಮೈಥಿಲೀಂ || 4.38.33 ||

ತತಃ ಸಮುದ್ಯೋಗಮವೇಕ್ಷ್ಯ ವೀರ್ಯವಾನ್
ಹರಿಪ್ರವೀರಸ್ಯ ನಿದೇಶವರ್ತಿನಃ |
ಬಭೂವ ಹರ್ಷಾದ್ ವಸುಧಾಧಿಪಾತ್ಮಜಃ
ಪ್ರಬುದ್ಧನೀಲೋತ್ಪಲತುಲ್ಯದರ್ಶನಃ || 4.38.34 ||

|| ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ
ಕಿಷ್ಕಿಂಧಾಕಾಂಡೇ ಅಷ್ಟಾತ್ರಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ||